

Sint Martinus

Parochieblad van de Oud-Katholieke parochie voor Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder

Jaargang 41 nr. 3

HERFST 2015

Het parochieblad verschijnt vier keer per jaar.

nr. 1 Vasten / Pasen

nr. 2 Zomer

nr. 3 Herfst

nr. 4 Advent / Kerst

Het volgende nummer verschijnt eind september. De redactie sluit op 4 december 2015.

Redactieadres

Witte de Withstraat 2A

9726 EC Groningen

email: redactie@groningen.okkn.nl

Abonnementen

Het parochieblad is een uitgave die kosteloos wordt verstrekt aan leden, gastleden en belangstellenden. Als u zou willen bijdragen in de kosten van het parochieblad, dan zijn giften van harte welkom op de bankrekening van de parochie, o.v.v.: bijdrage parochieblad.

Adreswijzigingen

Uw wensen aangaande adressering van dit parochieblad kunt u sturen naar onze secretaris.

Advertenties

Het parochieblad kent een brede verspreiding in de noordelijke provincies, maar ook in de rest van Nederland. Daarom is dit blad een ideale plek om op een betaalbare manier te adverteren. U kunt ook in dit blad adverteren. Neem daartoe contact op met de redactie voor de mogelijkheden en de prijzen. Familieberichten van parochianen, gastleden en belangstellenden kunnen kosteloos worden geplaatst.

WWW

De parochie is ook te vinden op het web. Kijkt u op onze websites voor Groningen en Friesland op:

www.groningen.okkn.nl

www.friesland.okkn.nl

Als het blad valt.....	2
Parochianen stellen zich voor.....	4
Parochiedag.....	6
Het monastieke leven.....	10
Gespreksgroep.....	11
Agenda.....	12
Activiteiten.....	14
A Festival of Nine Lessons and Carols.....	15
Neogotiek.....	16
Zangen van zoeken en zien.....	18
Charles Taylor (3).....	20
Kooksels en baksels uit de pastorie.....	22
Vieringen.....	23

Mededeling

De parochie is overgestapt op het landelijke systeem van de ledenadministratie. Hierdoor kan het zijn dat de adressering anders is dan u gewend bent. Zo staat u dan bekend bij de landelijke kerk als lid, gastlid of belangstellende. Mocht er iets niet kloppen of wilt u iets veranderd zien, dan kunt u dit het beste aan de redactie doorgeven. Wij kunnen dit dan melden bij het bisschoppelijk bureau in Amersfoort. Zij kunnen dan bekijken wat er mogelijk is.

Als het blad valt

Wanneer de herfst nadert verliezen bomen en planten gaandeweg hun kroon. Bladeren vallen neer, bloemen verdorren en vallen af. De tijd berooft hen van de luister waarmee zij fier te pronken stonden in de maanden ervoor. Zij staan ontdaan. Kaal en enigszins weerloos.

Deze ontleding van de natuur heeft voor mij een bijzondere betekenis. Het verwijst naar een, volgens Augustinus, wezenlijke karaktertrek van het christelijk geloof: de nederigheid.

Woorden als deemoed en nederigheid horen we niet zo graag. Nog moeilijker

vinden we het om onszelf ermee te vereenzelvigen. In het algemeen denken we namelijk heel wat van onszelf. Of dat diep in ons hart ook altijd zo is, is een tweede. Hoe het ook zij, vroeg of laat krijgen we allen te maken met een appel op deemoed. Voor ieder van ons zijn er momenten waarop we het hoofd moeten buigen voor de omstandigheden van ons

bestaan. De dingen die ons overkomen en waarover we geen enkele macht kunnen uitoefenen. Behalve in de wijze waarop we ermee omgaan. We hebben maar een beperkte macht over ons leven. Juist de meest essentiële dingen van ons bestaan: geluk, gezondheid, liefde, relatie, kunnen we niet naar onze hand zetten. Zij zijn altijd gave. Het leven zelf leert ons het leven uit handen te geven.

*'De tijd berooft hen van
de luister waarmee zij
fier te pronken
stonden...'*

Zolang we denken dat wij zelf aan de oorsprong van ons leven staan, kunnen we het ook niet als gave ontvangen. Daar ligt misschien wel in bijbelse zin de kern van de hoogmoed en de wortel van het kwaad. In het centrum van de paradijsstun staat niet de mens, maar de boom van kennis van goed en kwaad, de boom van het leven, verwijzing naar God zelf. Wanneer we onszelf in het centrum van de (ideale) wereld plaatsen, verliest God zijn, letterlijk, originele plaats. Origo betekent begin, oorsprong. Kijk in dit verband ook eens naar het lied God heeft het eerste woord, Liedboek 841. In strofe 4 staat: God staat aan het begin en Hij komt aan het einde. Zijn Woord is van het zijnde oorsprong en doel en zin. God is zowel de oorsprong als het uiteindelijke doel van ons leven. Dat is de geschonken ruimte die betekenis geeft aan ons bestaan. Die betekenis ontlenen we niet aan onszelf, die is ons gegeven. Deze

dat we het al zijn, een mens? In preek 265C zegt Augustinus: “Opdat gij kunt geloven, zo zegt Hij (Jezus), dat gij zult opklimmen naar Mij, daal ik eerst af naar u en opdat gij kunt geloven dat gij zult leven door Mij, sterf ik eerst voor u”. Een zelfgave die niet zichzelf zoekt, maar het heil van de ander. Zelfgave omwille van de menswording van de wereld.

rector Ward Cortvriendt

godelijke oorsprong en betekenis zijn het die de menselijke waardigheid uitmaken en de sacraliteit van de menselijke persoon.

De omstandigheden kunnen ons tot deemoed brengen, maar dat is van buitenaf, gedwongen. Innerlijke nederigheid en deemoed als levenshouding verschillen daarvan. Zij komen voort uit het besef dat we leven in een door God geschenken en verheven werkelijkheid.

De nederigheid als levenshouding bestaat er niet in dat we een lage zelfdunk hebben, maar dat we onze verheven waardigheid en het vele waartoe we in staat zijn als geschenk aanvaarden. Met de uitnodiging en levenslange inzet om er aan te beantwoorden.

God is nederig in zijn menswording, zegt Augustinus. Hij heeft zich ontledigd. Waarom zouden wij trots zijn en denken

Enkele jaren geleden nam Cees van der Steen een goed initiatief: hij stelde voor een map aan te leggen met teksten waarin parochianen en gasten iets vertellen over zichzelf, hun kerkelijke geschiedenis en hun overstap naar/verbondenheid met de Oud-Katholieke Kerk en de parochie. Er is toen een aantal teksten ingeleverd, maar mede doordat de verzameling nog niet compleet was, is het daarbij gebleven.

Nu is het idee opgekomen om deze teksten één voor één te plaatsen in het parochieblad en te proberen de verzameling compleet te maken, zodat de map alsnog beschikbaar kan komen. In dit nummer vertelt Joanna Paszkiewicz over haar geschiedenis en ervaringen in onze kerk. Uiteraard zullen we, voordat we tot plaatsing van een al ingeleverde tekst overgaan, toestemming aan de schrijver ervan vragen. Hieronder dus de tekst van Joanna.

Het oude beeld past niet

Hoeveel jaren ben ik gastlid van de parochie? Twaalf? Dertien misschien? Hoe ben ik er gekomen? Waarom ben ik er zo lang gast gebleven?

Het begin was bijna toevallig. Toen ik door mijn nieuwe levenssituatie inwoner van de stad Groningen werd, realiseerde ik mij dat mijn levenswijze altijd iets te maken had gehad met een collectief (journalistieke collectieven in Polen en kunstenaarscollectieven in Nederland, waar ik sinds 1987 woon) en dat miste ik nu: een ander, nieuw, puur spiritueel collectief; dus religieus georiënteerd. Ik dacht vooral aan kerkelijke, traditionele geïnstitutionaliseerde vormen, dus aan kerkdiensten. Maar - welke kerk?

Zoals veel immigranten uit Oost- en Midden-Europa dacht ik eerst aan oecumenische diensten. In de buitenwijk waar ik nog altijd woon, ben ik dus op een zondag naar een oecumenische dienst gegaan. Tot mijn verbazing, sterk tegen de verwachting in, bleek de sfeer tijdens de dienst koeltjes en nog iets: als nieuwe, nog anonieme persoon werd ik voelbaar afstandelijk behandeld. Na deze

dienst liep ik door de gang van de kerk met het gevoel: "O nee, hier kom ik niet meer". Plotseling zag ik tussen de folders en brochures het parochieblad van de oud-katholieken. Het blad snel doorbladerend dacht ik: "iets voor mij misschien?" Het leek me dat deze kerk een sociaal programma had en die gerichtheid was voor mij altijd een vaste factor in de Nederlandse visie op het maatschappelijke leven. Omdat de diensten van de oud-katholieken in de naburige wijk plaatsvonden en dus voor mij makkelijk lopend te bereiken waren, dacht ik: "Ik neem het risico, ik ga erheen". Voor mijn eerste dienst in Mamréhoeve in de wijk Beijum heb ik aan een vrouw, die, samen met haar man, een organisatorische functie leek te hebben, gevraagd of ik bij de dienst kon blijven. Ik presenteerde mij in twee zinnen als iemand die afkomstig was uit een land met een sterke Rooms-Katholieke Kerk. Het antwoord was meteen positief! Ik kon dus bij de dienst blijven.

De achtergrond van mijn familie in Polen was niet kerkelijk, dus niet typisch Pools. Mijn ouders waren atheïsten, mijn grootvader was antikerkelijk, maar de rol en de autoriteit van de Kerk als tegenstander van de onderdrukking door

de opgedrongen communistische regering werd door hem zeker gewaardeerd. Ons familieleven speelde zich wel af buiten de institutionele vormen van de Rooms-katholieke Kerk maar zette zich niet af tegen de maatschappelijke rol (en macht) van de Kerk in het algemeen. Later, als journaliste van de officiële pers, werd ik geconfronteerd met het strenge verbod om de rol van de Kerk te ondersteunen in publicaties. Officieel was dat het standpunt, maar – zoals iedereen – wisten wij dat de Poolse maatschappij zich niet laat onderdrukken en zich niet het geloof laat ontnemen.

Nederland opende voor mij een totaal ander perspectief: het grote aantal kerken waarvan ieder (in tegenstelling tot Polen) haar boodschap in besloten kring aan de eigen parochianen verkondigt. Ik heb dit land ontdekt als een archipel van verschillende kerken die, ondanks de onderlinge verschillen, kunnen samenleven en samenwerken. Dat was voor mij een kenmerk van de democratische maatschappij. Mijn

toevallige kennismaking met de oud-katholieken duurde voort... en zou voortduren. Hoewel niet zonder verwondering. Die verwondering komt grotendeels voort uit de ietwat negatieve verbazing over de fluctuaties, de komende en gaande mensen. Zij stappen relatief makkelijk in, net zoals ik, maar...let op! Zij kunnen weggaan. In hun plaats komen snel nieuwe mensen. Waarom het aantal mensen zo snel fluctueert? Het antwoord dat vaak gegeven wordt is: "Zij zoeken iets anders". Een andere kerk? Misschien. Wanneer ik me probeer te herinneren wie er vanaf "mijn" begin gebleven is, zie ik zeven tot acht personen, die zich ook echt verbonden voelen met de kerk en die meestal bepaalde functies binnen de parochie bekleden. Deze onverwachte dynamiek kwam - tot 2014 - ook tot uiting in de verschillende plaatsen voor de zondagdiensten (vooral de "Open Hof", het gebouw waarvan de sfeer vooral bepaald werd door de hulp aan daklozen en drugsgebruikers vond ik echt bijzonder als plaats voor de zondagdienst...) iets wat ook onverwacht was, waren de conflicten tussen de groepen binnen de parochie, uiteindelijk resulterend in een afscheid van de groep uit Friesland.

Kortom: ik had in mijn onderbewustzijn een voorstelling van de kerk als de meest stabiele instelling van de maatschappij. Dit beeld dat ik – onbewust - uit Polen met mij mee had gedragen, bleek niet overeen te komen met de weerbarstigste realiteit in Nederland.

Joanna Paszkiewicz

Wilt u ook vertellen over uw geschiedenis in en ervaringen met de Oud-Katholieke Kerk? Mail uw tekst naar redactie@ groningen.okkn.nl.

Een uitstapje naar Hengelo

Een goede buur is beter dan een verre vriend, maar voor de parochie Groningen geldt dat ze ook met haar verre burens goede vrienden wil zijn. In een zo langzamerhand grijs verleden hadden we een mooie traditie van bezoeken over en weer: met de statie Twente en via die statie met haar Duitse buurparochie Münster, en met onze Duitse buur Nordstrand, die we in 1980 voor het eerst bezochten.

In latere tijd richtten we ons bij onze parochie-uitstapjes meer op de eigen regio en bezochten we vele plaatsen in de provincie Groningen. Maar sinds een aantal jaren lijkt het erop dat de oude traditie nieuw leven is ingeblazen. In 2010 bracht een groep parochianen opnieuw een bezoek aan Nordstrand; een jaar later kregen we een tegenbezoek van deze parochie. Inmiddels hebben we ook al onze nieuwe Duitse burens uit Wilhelmshaven mogen ontvangen. En op zondag 23 augustus gingen we voor het eerst sinds lange tijd weer op visite bij de statie Twente.

Als je je burens bezoekt, zeker als die onder vergelijkbare omstandigheden in een vergelijkbaar huis wonen, ben je benieuwd naar de wijze waarop ze hun woning ingericht hebben. Net als wij heeft de statie Twente nog niet zo lang geleden een ander huis betrokken, dat opnieuw ingericht moest worden. En net als wij

waren ze daarbij niet geheel vrij, maar zaten ze vast aan de nieuwste liturgische inzichten. Hoe zouden zij dit opgelost hebben?

Warme viering

In een voor Twentse en voor Groninger begrippen volle kapel vierden we de eucharistie. Het grote aantal bezoekers was niet alleen te danken aan onze aanwezigheid: er werd ook een veertigjarig huwelijk gevierd en dat bracht eveneens extra bezoekers met zich mee. Bovendien trad er een gelegenheidskoor op, waarvan ook mensen van buiten de statie deel uitmaakten. Alles bij elkaar werd het een warme viering, in dubbele zin.

Zondag van de trouw. In zijn preek stond pastoor Cortvriendt eerst stil bij psalm

16: de psalm van het vertrouwen in God. De lezing uit Jesaja herinnert eraan hoe God zijn volk uit Egypte gered heeft. Daarop is de hoop gebaseerd dat hij zijn volk ook nu uit de ballingschap zal terugvoeren. Als een mens leeft in het woord van God, wordt hij zelf een levend woord. Dit levende woord herkennen we in Jezus Christus, die in het evangelie van zichzelf zegt dat hij het levende brood is dat uit de hemel is neergedaald, het vleesgeworden woord van God. Dat woord transformeert ons tot wat we mogen zijn: levende gestalte van Gods liefdeswoord. We kunnen dan ook niet meer verdeeld zijn in onze relaties met anderen en met onszelf, want onze trouw, binnen welke relatie dan ook, is vervat in God trouw aan ons.

De preek is na te lezen op de website van Twente: twente.okkn.nl. En dat is maar goed ook, in ieder geval voor mij, want hoe boeiend de preek ook was, toch betrakte ik mezelf er herhaaldelijk op dat ik me liet afleiden. En dat had alles te maken met de inrichting van de kerk.

Schrikbeeld

Hier werd het schrikbeeld zichtbaar dat wij voor ons zagen, toen wij uitleg kregen over de gewenste opstelling in onze kerk: niet in rijen achter elkaar, maar tegenover elkaar. Onze vrees was dat wij zo afgeleid zouden worden door de mensen tegenover ons, dat we ons niet meer zouden kunnen concentreren op de dienst. Uiteindelijk bleek dat bij ons mee te vallen, doordat de tegenover elkaar geplaatste vakken ver uit elkaar liggen. Maar hier zaten we heel dicht op elkaar en was het, in ieder geval vanaf de plaatsen waar ik zat, moeilijk om zicht te houden op altaar en ambo, die voorin de kerk naast elkaar stonden...

Ik moet hierbij zeggen dat er vanwege het verwachte grote aantal bezoekers aan de gebruikelijke twee rijen aan weerszijden nog een rij was toegevoegd, waardoor we dichter op elkaar zaten dan anders in de Lebuïnus Kapel gebruikelijk is..

Maar toch. Ook zonder de twee extra rijen zou ik naar mijn gevoel te veel geconfronteerd zijn met de mensen tegenover me om nog goed mijn aandacht bij de dienst te kunnen houden. "Maar je viert toch met elkaar en je bent toch

Parochiedag Hengelo (2)

verbonden met elkaar,” kregen we in de destijds gevoerde discussies te horen. Ja, maar het voelt nu alsof de trouw aan God overgeslagen wordt om meteen uit te komen bij de trouw aan elkaar.

Open gulp

Ik was niet de enige die haar aandacht niet bij de dienst kon houden door wat er aan de overkant te zien was. Een medeparochiaan raakte, naar ik later vernam, afgeleid door de openstaande gulp van het jongetje tegenover haar, waarop ze hem, tot haar opluchting, attent kon maken bij de vredegroet.

Ook mogelijke nekblessures kwamen weer in beeld. Als de ambo wel aan de andere kant staat, betekent dat dat je een deel van de dienst met je hoofd naar links gedraaid zit, het andere deel naar rechts – of omgekeerd. Eigenlijk zou je, zoals iemand opmerkte bij de discussies die destijds in onze parochie gevoerd zijn, allemaal draaistoelen moeten hebben.

Stel je voor, dacht ik een van de keren dat ik afdwaalde, dat er een vreemdeling binnenkomt, iemand die geen flauw idee heeft van wat er speelt. Die zou zich onmiddellijk afvragen: Waarom zitten die mensen zo raar? Waarom draaien ze hun stoelen niet een kwartslag? En ik zou de grootste moeite hebben om hem of haar de liturgische principes die aan deze opstelling ten grondslag liggen, uit te leggen.

Het gebruikelijke aantal bezoekers in Twente ligt rond de twintig; deze zondag waren er ongeveer vijftig mensen. Voor hen was er te weinig plaats in de tegenover elkaar liggende rijen en dus moesten er mensen in het verlengde van de kerk liggende gemeentesaal zitten en moest de ambo, die gewoonlijk tegenover het altaar staat, verplaatst worden.

Daarmee was de “ideale opstelling” dus doorbroken. Maar we gaan toch voor groei? Als de statie nu spectaculair groeit, is het concept niet te handhaven. En waar was het doopvont eigenlijk, dat volgens het principe bij de ingang van de kerk hoort te staan? Daar staat nu - in de normale situatie - de ambo, terwijl het

doopvont ergens in de ontmoetingsruimte geplaatst is. Kortom: het concept wringt. Later, bij de koffie, sprak ik enkele Twentse statieleiden, die ook allesbehalve blij waren met de indeling.

Waarom ga ik hier zo uitvoerig op in? Omdat wij in Groningen ook nog niet uitgepraat zijn over de indeling die ons opgelegd is. Zoals gezegd: het pakt voor ons beter uit dan voor Twente, maar ook bij ons is nog lang niet iedereen echt blij met de huidige situatie.

Na de dienst

Zoals dat gaat bij een dergelijk bezoek: algemene verbroedering en verzustering bij de koffie. Oude kennissen ontmoeten elkaar, nieuwe banden worden aangeknoopt. Velen zochten hun toevlucht

ingerichte kamers en keuken riepen veel nostalgische gevoelens op.

High tea

Dat de dag overgoten werd door een stralende zon, was natuurlijk een bonus, die het mogelijk maakte de high tea op het terras van de Twee Wezen te gebruiken. Dat Hengelo bruist van leven, was ons in het park al gebleken en dat werd hier nog eens bevestigd door dit gezellige hart van Hengelo: een plein met een aantal terrassen.

Het was goed toeven en genieten van alle heerlijkheden die op tafel kwamen. Goed ook om zo samen te zijn als parochianen. Op zo'n parochiedag haal je de banden nauwer aan en wat mij betreft wachten we niet weer drie jaar tot ons volgende uitstapje. Op naar Wilhelmshaven.

Adrie Paasen

buiten, want het was wel erg warm geworden in de kerkruimte.

Er werd goed voor ons gezorgd. Er was koek bij de koffie en heerlijke courgettesoep bij de lunch. En toen werd het tijd voor het volgende programmaonderdeel: de stadswandeling onder aanvoering van pastoor Victor.

Er zijn mooie parken in Hengelo; in één ervan was het erg druk met een activiteitenmarkt. We waren niet erg onder de indruk van het Hengelose stedenschoon met uitzondering van de Sint Lambertusbasiliek. Pastoor Victor hield daar een interessante uiteenzetting over de basiliek en over neobouwstijlen van kerken in het algemeen. Zijn verhaal is elders in dit blad opgenomen. Bij de Waterstaatskerk stonden we eveneens even stil.

Ook een klein museum in een provincieplaats kan de moeite waard zijn. Ik was erg onder de indruk van de kleine tentoonstelling van schilderijen van Albert Hulshoff Pol, een schilder die mij tot dusverre onbekend was. De in oude stijl

Over de regel van Benedictus

Er is tegenwoordig heel wat belangstelling voor het monastieke leven en is er heel wat belangstelling voor wat achter de kloostermuur gebeurt. Misschien past de vraag van pastoor Victor - om voor het parochieblad wat te schrijven - in deze belangstelling. We kunnen het alleen maar toejuichen!

We zien ook regelmatig heel wat publicaties verschijnen over monastiek leven, vooral geschreven door mensen van 'buiten de kloostermuren' of toch

'Het is eigen aan monniken en monialen dat ze liever in de marge (...) verblijven...'

minstens mensen die niet dagelijks leven volgens een monastiek levensritme. Het zijn vaak heel waardevolle publicaties, maar als ik ze lees mis ik soms toch iets: het is vaak een benadering van buitenaf, hoe kan het ook anders! Anselm Grün niet meegerekend zie je weinig of geen monniken of monialen iets publiceren over het monastieke leven zoals ze dat dagelijks beleven. Het is eigen aan monniken en monialen dat ze liever in de marge en de in periferie verblijven, ze blijven liever toeschouwers, ze lopen niet graag mee in optochten, protestmarsen en processies. Monniken en monialen zijn toeschouwers en 'schouwers', ze luisteren, zien en voelen wat er hier en nu gebeurt, ze bidden, mediteren, ze lezen en overwegen Gods Woord, ze zingen Gods lof en proberen zo God op het spoor te komen. Isaak de Syriër (bisschop en theoloog uit de zevende eeuw en

bekend om zijn spirituele geschriften) zegt het zo: 'De monnik: hij die het branden van de dingen schouwt.'

Deze teruggetrokkenheid hebben ze al meegekregen bij het ontstaan van het monastieke leven. Maar ook al zochten de eerste monniken de stilte en het alleen-zijn op, toch werden ze steeds bezocht door allerlei mensen die kwamen met hun zorgen en levensvragen. In deze zin is het verblijven in de periferie een goede zaak voor Kerk en maatschappij. Monniken zoeken de periferie op om juist goed nabij te kunnen zijn. Want is liefde niet ... de juiste afstand vinden? Alleen zo bieden monniken een veilige plek waar mensen zich kunnen uitspreken en waar ze geestelijke steun en begeleiding kunnen ontvangen. Ook vandaag bieden monniken en monialen in hun gemeenschappen ruimte voor mensen om even tot zichzelf te komen in een sfeer van stilte, gebed en lofprijzing. Voor veel mensen is het een verademing om even te vertragen, om te verstillen, om in de stilte iets van God te ontwaren, Hij die dan de kans krijgt te spreken wanneer wij tot zwijgen zijn gekomen.

Ik wil jullie de komende tijden meenemen door de regel van Benedictus. Deze uitmuntende monnikenvader heeft een leefregel geschreven voor monniken die samenleven in een monasterium. Het boekje is ongeveer 1500 jaar oud, maar zó actueel en spiritueel vitaal, dat het nog vandaag meer dan 1300 monastieke gemeenschappen blijft inspireren. Daarnaast heb je nog duizenden oblaten en geassocieerden die met een benedictijnse familie verbonden zijn. Ook zij hebben ontdekt dat deze richtlijnen inspirerende én realistische wegen aanreiken naar een christelijk en spiritueel leven.

Het geheim van dit boekje en zijn vitaliteit schuilt in het soepel combineren van schijnbare tegenstellingen. Zo is er een opmerkelijk samengaan van orde met flexibiliteit, hvan eenheid én verscheidenheid, binnenkant én buitenkant, het heilige én het profane, van alleen-zijn én samenzijn, van spreken én zwijgen, bidden én werken, enz... Met andere woorden: het is een oud geschrift vol spirituele wijsheid, dat al eeuwen mannen en vrouwen heeft geïnspireerd en de westerse christelijke cultuur heeft

beïnvloed. Het belangrijkste wat Benedictus op het oog had en wat hij van meet af aan in zijn proloog duidelijk maakt is dat het monastieke leven op 'goede dagen' is gericht, op persoonlijke en gezamenlijke beleefde vreugde, op groei en bloei van persoon én gemeenschap. Deze vreugde wil ik de komende tijd met jullie van harte delen!

Broeder Gino
www.goedeherder.be

Gespreksgroep

De gespreksgroep: deze keer niet op een avond bij een parochiaan thuis, maar op zondag na de dienst in de parochiezaal; deze keer geen vrijblijvend gebabbel over van alles en nog wat, maar een goed geleid en gericht gesprek over een duidelijk onderwerp: Ontmoeting tussen tekst en mens.

Er liggen kaartjes met foto's op een tafeltje en daar worden we door Marieke heen gestuurd met de opdracht: Zoek een foto uit die het best past bij de manier waarop jij de Bijbel leest. Zo'n opdracht roept vaak in eerste instantie wat weerstand op: kinderachtig, wat moeten we ermee, maar zet wel mensen aan het denken. Het is verrassend wat eruit komt. Een meisje met een spiegel: de Bijbel houdt mij een spiegel voor. Wandelschoenen: de Bijbel vergezelt me op mijn tocht door het leven.

De centrale vraag voor het gesprek is: Willen we in de vieringen de vertalingen blijven gebruiken waar we nu mee werken of kiezen we voor een modernere vertaling? Trouw aan de grondtekst tegenover begrijpelijkheid zijn argumenten die de keuze kunnen bepalen, maar uit het gesprek blijkt dat voor ons

de vertrouwdheid met een bepaald taalgebruik en vrees voor verarming van de taal en vervlakking een belangrijke rol spelen. Duidelijk is dat we de voorkeur geven aan de vertalingen die we nu gebruiken.

Waar moet deze vraag verder besproken worden? Niet alleen in het kerkbestuur, is de algemene mening. We stellen voor dat eventueel verder overleg hierover open zal staan voor iedereen die dat wenst.

Tot slot bespreken we nog enkele organisatorische zaken. We zijn het erover eens dat gespreksleiding gewenst is. Marieke is bereid die taak voor het komend seizoen op zich te nemen, maar verwacht onderwerpen van de groep. Afsproken wordt dat iedereen daarover denkt en ideeën voor onderwerpen mailt aan Astrid. Over tijd en plaats zijn de meningen verdeeld. Dat leidt tot de afspraak dat de gespreksgroep twee keer per jaar na de kerkdienst in de parochiezaal gehouden zal worden en drie keer per jaar bij parochianen thuis. Volgende gespreksavond: dinsdag 17 november bij Adrie Paasen.

Adrie Paasen

Agenda

oktober

- zondag 4 13.15 tuinteam en overige klussen
- dinsdag 13 20.00 1e gesprekskring voor zoekenden
- woensdag 14 19.30 1e repetitie a Festival of Nine Lessons and Carols
- donderdag 15 19.30 werkbezoek Aartsbisschop

november

- zondag 1 13.15 gedenktegels maken
15.00 Allerzielenviering
- dinsdag 3 20.00 2e gesprekskring voor zoekenden
- woensdag 11 17.00 Sint Maarten
- zondag 15 13.15 gemeentevergadering
- dinsdag 17 19.30 gespreksgroep
- donderdag 19 20.00 3e gesprekskring voor zoekenden
- zaterdag 21 10.00 Synode (Hilversum)
- zondag 29 11.00 1e communie Lucas Scheijde
13.15 adventsmaaltijd

december

Zaterdag 19 20.00 a Festival of Nine Lessons and
Carols (St. Martinuskerk)

Zondag 20 20.00 a Festival of Nine Lessons and
Carols (St. Franciscuskerk)

donderdag 24 19.00 kinderkerstnacht
21.30 Kerstnacht

donderdag 31 19.00 Lof van Oudjaar

januari

Zondag 3 11.00 1e eucharistie van 2016

16.00 Nieuwjaarsvesper (Utrecht)

De komende maanden zullen erg druk worden. Om te beginnen gaan we veel vergaderen. Op donderdag 15 oktober vindt het werkbezoek van de aartsbisschop plaats. 's Middags zal er een overleg zijn van het kerkbestuur met de aartsbisschop, 's avonds is er een gemeentevergadering, die wordt afgesloten met een avondgebed. Een maand later, op zondag 15 november is onze najaarsgemeentevergadering, of eigenlijk onze voorjaars- en najaarsgemeentevergadering in één middag. Waar traditioneel op de voorjaarsgemeentevergadering de cijfers van vorig jaar en de begroting voor

*'Naast al deze (...)
serieuze bezigheden zijn
er ook veel leuke
activiteiten gepland.'*

komend jaar worden besproken en op de najaarsgemeentevergadering voornamelijk de stukken van de komende Synode aan de orde komen, zullen wij dit op 15 november combineren. Deze combinatie is gekozen om Albertha meer tijd te geven om de cijfers van 2014 af te ronden. Dit betekent dat er zal moeten worden vergaderd volgens een strakke planning. Op zaterdag 21 november november is er de landelijke Synode. Er wordt dan in Hilversum weer de hele dag vergaderd over beleidsplannen en de landelijke begroting. Ik ben erg blij dat Marieke Voogt bereid is om met mij de parochie daar te vertegenwoordigen.

Naast al deze nuttige en serieuze bezigheden zijn er ook veel leuke activiteiten gepland. Op de middag van de eerste zondag van de maand is er steeds

een activiteit na de dienst. Ons streven is om daar ook in het voorjaar mee door te gaan. We beginnen op zondag 4 oktober met een middag klussen in en rond het gebouw. Op zondag 1 november (Allerheiligen/Allerzielen) is er een creatieve middag waarin we gedenktegels gaan maken voor onze overleden dierbaren. Op de eerste zondag van de Advent (de vijfde zondag van november) doet Lucas zijn eerste communie. Na de dienst is er een adventsmaaltijd waarvoor iedereen wordt uitgenodigd om iets lekkers mee te nemen. De eerste zondag in januari is er traditiegetrouw de nieuwjaarsreceptie in Utrecht, waarvoor iedereen van harte is uitgenodigd.

Meer informatie over deze activiteiten zal in de nieuwsbrief en afkondigingen worden verspreid.

Verder beginnen we op woensdag 14 oktober weer met de repetities voor a Festival of Nine Lessons and Carols. Voor zaterdag 19 en zondag 20 december willen we iedereen uitnodigen om te komen luisteren (en meezingen). Daarnaast wordt er drie keer een gespreksavond voor zoekende mensen georganiseerd, komt de gespreksgroep van parochianen weer een aantal keren bij elkaar, zal er weer Sint Maarten worden gevierd met de buurt en zal er op kerstavond weer een kinderkerstnachtviering worden georganiseerd. Nieuw dit jaar is dat ook het Lof van Oudjaar zal worden gevierd. We nodigen iedereen van harte uit om het jaar samen feestelijk af te sluiten.

Astrid Zomervrucht

A Festival of Nine Lessons and Carols

Het festival of Nine Lessons & Carols is een traditie in de Anglicaanse Kerk en wordt gezien als een voorbereiding op het kerstfeest. Bekende Engelse Christmas Carols, meezingmomenten en enkele Bijbellezingen. Het verwarmt je hart en tovert een glimlach op je gezicht. Dan is het echt Kerstmis!

Ook dit jaar willen de Oud-Katholieke St. Martinusparochie en Grace Church (vanuit de Anglicaanse kerk) dit feest weer samen organiseren. Vorig jaar was de eerste editie een groot succes en we hopen er dit jaar een nog mooier festival van te maken.

Naast de bekende titels zoals 'Once in Royal David's city' en 'Hark, the herald angels sing' worden ook nieuwere en onbekendere gezangen gezongen.

Er zullen naast Engelstalige liederen ook Nederlandse liederen en Duitse gezangen in het programma worden opgenomen.

Natuurlijk willen we dit feest niet voor onszelf houden en willen we het twee keer uitvoeren. Op zaterdag 19 december in onze eigen St. Martinuskerk en op zondag 20 december in de St. Franciscuskerk, beide avonden om 20.00u.

Wil je met ons meezingen in ons gelegenheidskoor? Geef je dan snel op bij Astrid Zomervrucht. Om de kosten voor de repetities te drukken vragen we een vrijwillige bijdrage en zal er bij de uitvoeringen worden gecollecteerd.

*Pastoor Victor Scheijde
The Revd Sam van Leer (Grace Church)*

Repetities: woensdag 19.30-21.30, start op 14 oktober
Oud-Katholieke St. Martinuskerk, Witte de Withstraat 2

Uitvoeringen: zaterdag 19 en zondag 20 december om 20.00
19 december St. Martinuskerk, 20 december St. Franciscuskerk

Opgeven of meer inlichtingen: Astrid Zomervrucht, astrid@groningen.okkn.nl

Op de parochiedag in Hengelo zijn we in de St Lambertus basiliek geweest. Een indrukwekkend bouwwerk in neogotische stijl. Een stijl die tot wat verwarring kan leiden door de middeleeuwse uitstraling ervan. Toch is deze stijl modern te noemen, omdat ze in Nederland pas in de negentiende eeuw werd geïntroduceerd. De stijl werd meegenomen door koning Willem II, die er in Oxford erg van onder de indruk was geraakt. In Engeland is de gotiek eigenlijk nooit geheel verdwenen. Gotische vormen werden voortdurend gebruikt en zo ontstond geleidelijk de neogotiek.

Neo betekent nieuw en gotiek verwijst naar de kerkelijke bouwstijl die in 1130 de romaanse bouwstijl opvolgde. Het begin ligt in de kathedraal van Sens en in het koor van de abdijkerk van Saint-Denis, gebouwd onder leiding van abt Suger. Deze abt voerde over deze uitbundige bouwstijl enkele felle discussies met de cisterciënzer abt Bernardus van Clairvaux. Deze laatste vond dat er geen figurale schilderijen of beeldhouwwerken in de kerk mochten

zijn, behalve houten kruizen. Edelstenen, parels, goud en zijde waren verboden. De gewaden moesten van linnen zijn en de wierookvaten van ijzer. Alleen kelken mochten van zilver of verzilverd zijn. Hij vond dat Suger teveel esthetische waarde hechtte aan het kerkelijke ceremonieel.

Gotiek is eigenlijk een scheldnaam, bedacht door de zestiende-eeuwse renaissancearchitect Giorgio Vasari. Hij verwees hiermee naar de Goten die in de tijd van de Romeinen Italië hadden geplunderd. Een reden hiervoor is het gebruik van vele duivelse figuren en wilde vormen.

De gotiek wil de grootsheid van God uitdrukken, vertegenwoordigd door de Kerk. In alles verwijst deze stijl naar de hemel. Als het ware is het een voorafspiegeling van de hemel. Dit komt tot uitdrukking in de ranke verticale vormen, hoge spitsbogen, grote ramen, slanke, hoge torens en door het gebruik van veel schilderijen, goud en edelstenen. De technische vooruitgang van de mens komt er ook in tot uitdrukking. De gotiek is een antwoord

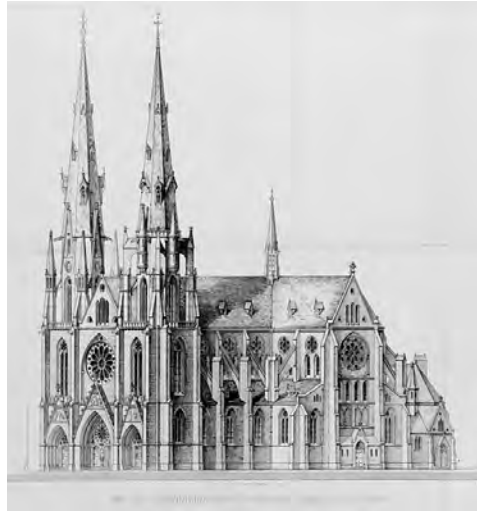

op de vroege middeleeuwen, die een tijd waren van grote wanorde. Deze stijl vormt ook het hoogtepunt van de Katholieke Kerk, qua invloed op de hele wereld.

Aan die invloed kwam in de Nederlanden een eind onder invloed van de reformatie in de zestiende eeuw. De kerk moest onderduiken en van de pracht en praal van de hoge middeleeuwen bleef weinig over. De Katholieke Kerk verdween in schuilkerken. Hier weten wij als oud-katholieken veel vanaf, omdat een flink aantal van deze schuilkerken nog steeds de huidige werkelijkheid van onze kerk vormen.

Aan het einde van de achttiende eeuw, begin negentiende eeuw ontstond er enige ruimte voor de kerken die tot dan toe ondergronds hadden voortbestaan. Langzamerhand werden er weer kerken gebouwd en konden schuilkerken wat zichtbaarder worden. Veelal werd er gekozen voor het classicisme als stijl, ook onder invloed van Rijkswaterstaat, die de supervisie had over de kerkenbouw. Vandaar de bekende naam: waterstaatskerken. Toen echter in 1853 de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland haar hiërarchie herstelde, kwam er een grote behoefte aan grote kerken voor de vele katholieken. De Rooms-Katholieke Kerk greep daarbij terug op de tijd van haar grootsheid, de middeleeuwen. Prachtige, grote, nieuwe kerken moesten uitdrukking geven aan de katholieke emancipatie, aan het sacramentele leven en het gebedsleven. De kerken moesten een waardige verblijfplaats zijn van de eucharistische Christus, dat is Christus die zichtbaar aanwezig is in de vorm van de geconsacreerde hostie. Net als de gotiek moest de neogotiek verwijzen naar de hemel. Wanneer je binnenkomt wordt je aandacht meteen getrokken door het

imposante altaar, waar zich de tabernakel bevindt, waarin Christus aanwezig is onder de gedaante van het brood.

Het is een stijl die we in de Oud-Katholieke kerk nauwelijks hebben toegepast. Enkele parochies hebben een kerk in een sobere vorm van de neogotiek of een gebouw waarvan enkele delen uitgevoerd zijn in deze stijl. We kunnen deze stijl vergelijken met de sobere barokstijl van de achttiende-eeuwse interieurs van onze schuilkerken. Kijken we naar de Ste. Gertrudis kathedraal, dan zien we dat die in neoromaanse stijl is opgetrokken. Hoewel dit mogelijk eerder door te weinig financiële middelen is ingegeven, past dit misschien ook beter bij de oud-katholieke spiritualiteit en theologie, gericht op een sobere architectuur, die niet teveel afleidt van het gebed, die verwijst naar de kerk van de eerste tien eeuwen en die gericht is op het vieren van de eucharistie. Wat dat betreft had onze kerk in St. Bernardus van Clairvaux een goede inspirator kunnen vinden.

Pastoor Victor Scheijde

We zingen wat af, de een het liefst psalmen, terwijl de ander liever de taal van Huub Oosterhuis zingt. Een ieder heeft z'n eigen voorkeur. Eeuwenoude poëzie, getoonzet op fraaie melodieën, taal, die dubbel tot ons spreekt. Maar de verwoordingen van wat mensen raakt, emoties en ervaringen, worden nog steeds op noten gezet om te zingen. Ook vandaag.

Zo hebben dichters en componisten van vandaag het initiatief genomen een nieuwe liedbundel samen te stellen: ZANGEN VAN ZOEKEN EN ZIEN. Liederen die met je meegaan (in taal van zoeken en zien). Op zoek naar vernieuwing in taal en muziek, op een nieuwe wijze, maatschappelijk betrokken, willen de samenstellers liturgie vieren en in behoeftes voorzien die leven in veel kerken en geloofsgemeenschappen. Een liedbundel met eigentijdse geloofstaal, met beeldspraak die nieuwe wegen zoekt om het onzegbare te naderen. Liederen, die verwoorden wat mensen geloven en hoe zij zich verbinden met het doorgaande verhaal van God en mensen. Woorden, gezongen in een veelzijdigheid van muzikale stijlen. Oude bronnen ontmoeten nieuwe klanken.

*Dat woord is niet in steen geschreven
niet hard in wetten neergelegd
maar ergens in een mensenleven
uit liefde en om niet gegeven
en uitgezegd.*

tekst: Michaël Steehouder
muziek: Chris van Bruggen

*Niet verdeeld maar samen, niet met
wapens maar met woorden,
niet met haat maar met liefde.*

tekst: Ahmed Aboutaleb
muziek: Wick Gispén

De presentatie van deze nieuwe oecumenische liedbundel ZANGEN VAN ZOEKEN EN ZIEN is op zaterdag 10 oktober van 15.00 – 17.00 in de Martinikerk in Groningen. Het eerste exemplaar wordt aangeboden aan Huub Oosterhuis. Aan deze liedmiddag werken 12 koren mee, waaronder Cantorij Wagenborgen o.l.v. Eddy Ufkes en vaste organist Albertha Ufkes-Van het Hof. Het grote orgel wordt bespeeld door Stef Tuinstra en de pianist is Peter Rippen. Van harte welkom aan iedereen, de entree is gratis!

Het hele project komt voort uit en is geïnspireerd door het Herman Verbeekfonds en uiteraard ook door de woorden van “zoeken en zien”, gecreëerd door Herman Verbeek.

*Word stil, mijn ziel, ga op de tuin der stilte,
ga naar de boom, die heet de levensboom,
hoor naar de stem, die vraagt u stil te
worden,
dat gij verwijlt een wijle in uw droom,
dat eerbied zij voor alle boom van leven,
hoor naar de boom, de stem spreekt in uw
droom.*

tekst: Herman Verbeek
muziek: Jean Sibelius

*Vleug van eeuwigheid, ontloken
in een schepping zo gebroken,
hoop als vonken aangestoken
om ons heen.
Tijd van gaan is aangebroken,
Wij gaan niet alleen.*

tekst: Marijke de Bruijne
muziek: Chris van Bruggen

Eddy Ufkes

Bankjes Collectief

Het Biechtbankje

Velen zullen zich wellicht hebben afgevraagd voor wat voor een activiteit die schokkende naam staat. Schokkend, omdat men de biecht associeert met het verleden en met het afknijpen van gelovigen, omdat ze koste wat het kost moesten biechten bij de pastoor.

De biecht is in onze kerk echter zeer op de achtergrond geraakt en heeft zeker niet het zware karakter van vroeger. De naam voor deze activiteit wil met een ludieke verwijzing naar het verleden aansluiten bij iets wat mensen buiten de kerk ook begrijpen: gezelligheid en goede gesprekken met elkaar. Hoe komen we daar zo op?

Tijdens onze vakantie ontdekte Marijn via het tijdschrift Flow het landelijke initiatief van BankjesCollectief, begonnen in Amsterdam. Op hun website (www.bankjescollectief.nl) schrijven de initiatiefnemers:

“Het ‘inkleuren’ van de stoep (voor het huis) met privébankjes is heel Nederlands. Met name in (oude) arbeiderswijken in de stad zijn bankjes niet meer weg te denken. De huizen zijn van oudsher klein en werden bewoond door grote gezinnen. De buitenruimte beperkte zich vaak tot de stoepen en straten en daar werd dan ook

gretig gebruik van gemaakt. De huiskamersfeer die daarmee opgeroepen werd spreekt ons erg aan en lijkt een beetje op de sfeer van een camping. In een tijd dat het niet meer vanzelfsprekend is dat burens elkaar kennen, kunnen bankjes een hele grote meerwaarde hebben. BankjesCollectief speelt in op de latente behoefte van mensen om hun burens te leren kennen. Ongedwongen en vanzelfsprekend!”

Op deze manier willen we als bewoners van de Zeeheldenbuurt, maar ook als bewoners van de stad Groningen en als parochie, laten zien dat we de buurt willen leren kennen. Daarmee willen we tonen dat we een open kerk zijn, niet alleen voor onszelf, maar juist voor anderen. Vandaar dat we in augustus hiermee zijn begonnen als een activiteit na de viering. Nu het kouder wordt, stoppen we er even mee, maar in de lente willen we het weer oppakken en verder uitdragen. We zouden het daarom erg leuk vinden als u actief meedoet aan deze activiteit, om zo als parochie te integreren in de wijk en stad.

Dus vanaf de lente willen we weer met dit mooie landelijke openluchtcafé verdergaan om zo tot mooie en inspirerende ontmoetingen te komen. Doet u ook mee?

Pastoor Victor Scheijde

Uit mijn vorige bijdrage bleek dat Taylor optimistisch gestemd is over de toekomst van het christendom. De geschiedenis van de laatste vijfhonderd jaar leert hem dat dat het christendom niet iets is wat uit onze cultuur dreigt te verdwijnen. Ondanks inzinkingen wist het christendom steeds weer te reageren op ontwikkelingen in de maatschappij om daar sterker uit tevoorschijn te komen. Het is daarom veel te gemakkelijk om te zeggen dat het godsgeloof een voorbijgaande zaak is.

'Hij wil niet blijven stilstaan bij wat de mensen scheidt.'

Maar hoe komen mensen tot geloof? Is dat moeilijk, vooral ook in deze tijd, waarin God grotendeels naar de rand van het publieke domein is verdreven? Velen van ons die zijn opgevoed met het christelijk geloof, hebben daarbij misschien nooit stilgestaan. Voor hen is het een min of meer vanzelfsprekende zaak, omdat zij zich een leven zonder God niet goed kunnen voorstellen. Toch is er, als het goed is, iets met hen gebeurd waardoor het geloof ook persoonlijk voor hen is gaan leven.

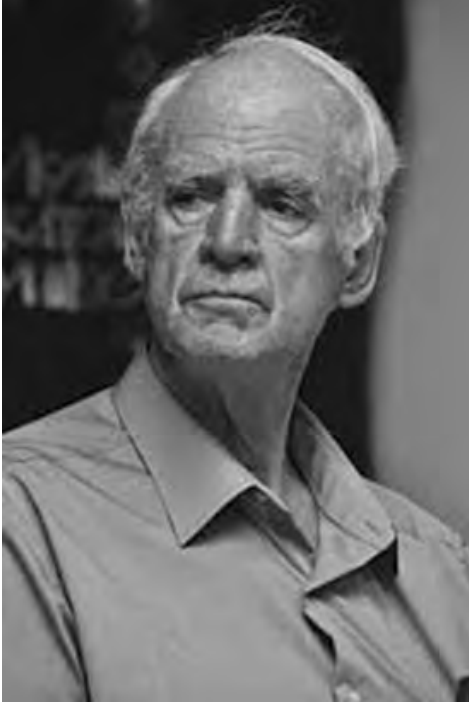
Taylor heeft zich ook gebogen over de vraag hoe het christelijke geloof ontstaat. Hij doet dat niet als historicus, zoals wanneer hij de geschiedenis van het christendom onderzoekt. Nu toont hij zich de ware filosoof, die aan de hand van door hem ontwikkelde begrippen beargumenteert hoe iemand tot geloof of juist niet tot geloof komt. Om met het resultaat van zijn filosofisch werk te beginnen: ook hier is Taylor de optimist, die tot geloof komen in alle tijden, ook in

onze tijd, heel goed mogelijk acht. Door het optimisme dat hij in zijn werk uitstraalt, heeft hij veel aanhangers gekregen en zijn ook nu nog velen daarin geïnteresseerd. Een steuntje in de rug krijgen, kan ook met betrekking tot het geloof motiverend werken. Laat ik nu echter teruggaan naar Taylor om te bespreken hoe hij zijn theorie opbouwt.

Taylor zoekt allereerst naar een centraal begrip dat alle mensen verbindt. De vraag naar de zin van het leven wordt volgens hem door gelovigen en ongelovigen gedeeld. Als het gaat om de beantwoording van de laatste levensvragen en het zoeken naar een geslaagd leven, stuiten beide groepen op dezelfde dilemma's. In plaats van "zoeken naar betekenis", geeft Taylor de voorkeur aan het begrip 'volheid'. Het zoeken naar betekenis is een typisch modern en westers verschijnsel. 'Betekenis' moet worden gezien als een vorm van het algemene begrip 'volheid'. Omdat alle mensen een gevoel van volheid kennen, blijft de ruimte aanwezig voor bekering tot een traditionele vorm van het christelijke geloof. Volheid is niet een begrip waarvoor een heldere, korte definitie is te geven. Taylor volstaat dan ook met een omschrijving van wat het kan inhouden. Het kan bijvoorbeeld een ervaring zijn die dwars op het gewone leven staat of een gevoel van harmonie tegen alle zorgen in. Hoewel zowel gelovigen als ongelovigen een besef van volheid kennen, heeft het begrip voor hen wel een verschillende inhoud. Voor de gelovige zal volheid altijd een verwijzing naar God moeten inhouden.

Taylor verzet zich tegen een materialistische weergave van de mens, die geen ruimte laat voor volheid. Zijn bezwaren vat hij samen in drie aspecten ten gunste van volheid. Mensen zijn ten

eerste actieve, creatieve en vormgevende wezens. Ten tweede hebben mensen ethische en spirituele motieven, die hoger reiken dan de materie. Ten derde zijn de bezwaren esthetisch van aard, zoals ontroerd worden door kunst of het besef dat iets een diepere betekenis heeft. Bij het streven naar volheid noemt Taylor de

volgende thema's die gelovigen en ongelovigen nader tot elkaar kunnen brengen. Mensen worden ontroerd door schoonheid, ongeacht of men wel of niet gelovig is. Mensen voelen verbondenheid met de schepping, hoewel dit misschien een zekere aanwezigheid van geloof vereist. Mensen staan voor de keus welke inhoud zij moeten geven aan hun morele leven.

Met het voorafgaande wil Taylor aantonen dat een mens altijd enig besef heeft van iets wat uitgaat boven het alledaagse. Het

is nauwelijks mogelijk zich een voorstelling te maken van een menselijk leven, waarbinnen alles wat met het hogere te maken heeft, wordt afgewezen. Toch hoeft dit niet te betekenen, dat het resultaat een geloof in God is. Wil het die richting op gaan, dan vraagt dat wat vaak een 'geloofssprong' wordt genoemd. Taylor spreekt liever van 'anticiperend vertrouwen'. 'Anticiperend' omdat het gevoel voorafgaat aan het beredeneren en 'vertrouwen' omdat het niet de zekerheid is uit bijvoorbeeld de natuurwetenschappen of het alledaagse leven.

Samengevat komt de visie van Taylor op het volgende neer. Hij wil niet blijven stilstaan bij wat de mensen scheidt. Alle mensen, gelovigen en ongelovigen, hebben een besef van volheid. De weg naar het geloof is niet al te moeilijk. Via een 'anticiperend vertrouwen' kan God worden gevonden. Taylor vermijdt het begrip 'geloofssprong'. Dat begrip kan gemakkelijk worden geassocieerd met een sprong in het diepe. Het is wel een noodzakelijke voorwaarde dat de mens bereid is een open houding aan te nemen met betrekking tot het geloof. Men kan zich uiteraard daarvoor ook totaal afsluiten. Maar er zullen volgens Taylor altijd mensen zijn die tot het geloof komen, omdat geloof niet iets is wat ver van de mens afstaat of omdat de weg daar naartoe zo ingewikkeld is. Maar hoe functioneert dat geloof in het alledaagse leven? Blijft het beperkt tot achter de voordeur van woning en kerk of heeft het zijn uitwerking in de samenleving? Deze vragen en de antwoorden van Taylor wil ik graag als slot bespreken in het volgende parochieblad.

Jan de Vries

Tante Fraukes Wortelcake

De dagen worden weer korter. Victor vindt het maar vreselijk dat het eerder donker is, maar ik geniet van de herfst. De geuren en vooral de kleuren van de natuur. De laaghangende bijna oranje gekleurde zon. Ik weet dat er vooral veel regen valt maar er is echt niets mooiers dan een wandeling maken in een goudbruin en roodgekleurd bos met een ondergaande zon die alle kleuren nog intenser maakt. Jullie begrijpen het wel...de herfst is mijn favoriete seizoen en hier wilde ik iets lekkers bij bedenken. De geur van kaneel die zich langzaam heerlijk door het hele huis verspreidt. Daar moest ik aan denken. Dit recept heb ik jaren geleden van mijn allerliefste hartsvriendin gekregen. Wij hebben elkaar in onze studententijd ontmoet in Utrecht. Wij woonden zelfs een poosje samen in een flatje en allebei hebben we een Duitse achtergrond. Dat zorgde ervoor dat wij (meestal zij) heerlijke koekjes en taarten bakten. Smaakvolle tijden om aan terug te denken. Ik heb veel van haar geleerd en de meeste bakrecepten waar ik nu om bekend sta komen bij haar vandaan. Iedereen die mijn kent en weleens deze taart van mij geproefd heeft denkt dat het Marijns wortelcake is...maar nee...het is toch echt Tante Fraukes wortelcake!

Marijn Scheijde

Voor een springvorm van 24cm (26cm)

- 4 (6) eieren
- 250ml (375ml) suiker
- 350ml (500ml) bloem
- 3 (6) theelepels kaneel
- 1 (1.5) zakje bakpoeder
- 0,5 (1) thee­lepel zout
- 1 (1.5) zakje vanillesuiker
- 100ml (200ml) zonnebloemolie
- 2 (3) grote geraspte winterpenen

Wortelcake

- Oven op 180 graden voorverwarmen.
- De winterpenen schillen en in een keukenmachine raspen.
- Alle droge ingrediënten in een aparte kom zeven en goed mengen.
- In een andere grote mengkom de eieren en de suiker een aantal minuten met de mixer stijfkloppen. Het mengsel moet licht van kleur zijn.
- Als het suikermengsel licht van kleur is om en om een lepel bloem en dan een scheutje olie erbij doen totdat alles gemengd is.
- Tenslotte de geraspte wortelen voorzichtig door het beslag mengen. Dit moet heel rustig gebeuren zodat zo min mogelijk lucht uit het beslag verdwijnt.
- Beslag in een met bakpapier beklede of met boter ingevette springvorm doen.
- De taart moet ongeveer 1 uur in de voorverwarmde oven. Kijk aan het eind wel af en toe. Soms wil het opeens heel snel gaan. Niet vergeten met een saté­prikker even te kijken of de cake gaar is.
- Als de cake volledig is afgekoeld – ik maak hem vaak een dag van tevoren – dan kan het glazuur eroverheen gegoten worden.

Glazuur

- 200 gr verse roomkaas (naturel)
 - +/- 175 gr poedersuiker
 - 1 pakje vanillesuiker
- Alle ingrediënten met een vork voorzichtig door elkaar mengen totdat alle klontjes zijn verdwenen. Om een niet te vloeibaar glazuur te hebben is het soms nodig om iets meer poedersuiker toe te voegen.

Vieringen

De parochie houdt elke 1e, 3e en evt 5e zondag van de maand haar vieringen om 11.00 tenzij anders aangegeven. De vieringen worden gehouden in de parochiekerk aan de Witte de Withstraat 2 te Groningen. Dit is ca.10 minuten lopen van station Groningen. Op zondag is er vrij parkeren in de straat. Ook is parkeergarage Westerhaven om de hoek.

Op de 2e en 4e zondag van de maand zijn er anglicaanse vieringen in ons kerkgebouw. Deze vinden plaats om 10.30. Meer informatie is te vinden op www.gracechurchgroningen.com.

Tevens zijn er op de 2e en 4e zondag van de maand oud-katholieke vieringen om 10.30 in de statie Twente. Meer informatie daarover is te vinden op www.twente.okkn.nl

Meditatie

Elke dinsdagavond is er de mogelijkheid om te mediteren in onze kerk van 19.30 tot 20.00 (inloop vanaf 19.15). Na de meditatie kunt u nog de completeen meebidden. Op de eerste dinsdag van de maand kan men blijven om even na te praten.

zondag 4 oktober

Zondag na Pinksteren 22 (groen)
1e lezing: Genesis 2, 18-24 blz. 335
2e lezing: Hebréeën 3, 1-6
Evangelie: Marcus 10, 2-16

zondag 18 oktober

H. Lucas, feest (rood)
1e lezing: Jezus Sirach 38, 1-14 blz. 544
2e lezing: 2 Timoteüs 4, 5-13
Evangelie: Lucas 4, 14-21

zondag 1 november

Allerheiligen, hoogfeest (wit)
1e lezing: Wijsheid 3, 1-9 blz. 548
2e lezing: Openbaring 7, 2-4 en 9-17
Evangelie: Matteüs 5, 1-12

Allerzielen gebedsviering (paars)
aansluitend aan de activiteit (15.00)

zondag 15 november

H. Martinus, patroon, hoogfeest (wit)
1e lezing: Jezus Sirach 29, 8-13 blz. 555
2e lezing: I Korintiërs 3, 10-23
Evangelie: Lucas 12, 33-37a

zondag 29 november

Eerste advent en eerste H. Communie
Lucas Scheijde (paars)
Begin jaar C
1e lezing: Zacharia 14, 4-9 blz. 355
2e lezing: I Tessalonicenzen 3, 9-13
Evangelie: Lucas 21, 25-31

zondag 6 december

Tweede advent (paars)
1e lezing: Baruch 5, 1-9 blz. 356
2e lezing: Filippenzen 1, 3-11
Evangelie: Lucas 3, 1-6

zondag 20 december

Vierde advent (paars)
1e lezing: Micha 5, 1-3 blz. 360
2e lezing: Hebréeën 10, 5-10
Evangelie: Lucas 39-45

donderdag 24 december

19.00 Kinderkerstnacht
21.30 Kerstnacht

donderdag 31 december

19.00 Lof van Oudjaar

Carla van der Burg
Uitvaartverzorging

www.carlavanderburg.nl
Telefoon 050 3186636

*Samen.
Zorgvuldig.
Passend.*

Elk afscheid is het begin van een herinnering

Niets is zo moeilijk als afscheid nemen van een geliefd persoon.
Het is een proces vol verdriet, machteloosheid en onzekerheden.
Daarom is mijn uitvaartverzorging gebaseerd op persoonlijke aandacht.

Klaar staan voor nabestaanden zolang het nodig is.
Luisteren naar herinneringen.
Emoties een plaats geven.

Tijd bieden om in alle rust een keuze te maken.
Alleen dan ontstaat een uitvaart met een persoonlijk karakter.
Een begrafenis of crematie die echt in het teken staat van de overledene en recht doet aan de emoties van de achterblijvers.

Caroline de Widt

De Pol 9, 9321 VA Peize
www.vlinderuitvaartverzorging.nl

050-5035453

Retouradres:
Witte de Withstraat 2A
9726 EC Groningen

Port Betaald

